

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. K. W.**, zastúpenej JUDr. J. F., proti žalovanému **B.**, **o náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia,** vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 13 C 24/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2009, sp.zn. 15 Co 180/2009 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd Bratislava II rozsudkom z 28. novembra 2008 č.k. 13 C 24/2008-99 zamietol žalobou, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia na tom základe, že v dôsledku neadekvátnej úpravy priestoru pri bytovom dome na S. sa dňa 31. januára 2006 pošmykla a pri následnom páde utrpela zranenia pravého predlaktia – zlomeninu. V odôvodnení rozsudku prvostupňový súd uviedol, že po vykonanom dokazovaní mal za to, že žalobe nie je možné vyhovieť v prvom rade z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore, keď žalobkyňa spadla na ňou vyznačenom mieste na chodníku, ktorý sa nachádza pozdĺž oplotenia futbalového ihriska, v blízkosti bytového domu S. , ktorý chodník nie je evidovaný na liste vlastníctva a nie je riadne zaznačený v dokumentácii. Súd prvého stupňa na rozdiel od žalobkyne mal za to, že žalovaný neporušil svoju povinnosť, keď neočistil predmetný chodník od ľadu a snehu, a to s poukazom na § 6 ods. 1 VZN, v zmysle ktorého bola uložená povinnosť odstraňovať závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou v správe mestskej časti Ružinov. Ustanovenie § 6 ods. 2 VZN len

po technickej stránke upravuje, akým spôsobom je potrebné chodníky uvedené v § 6 ods. 1 čistiť. Keďže sa nejedná o chodník priľahlý k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou v správne mestskej časti R., a ide so neoznačený a nevidovaný vnútro sídliskový chodník svojpomocne vybudovaný, a to popri oplotení futbalového štadiónu, nevzťahujú sa naň ustanovenia § 6 ods. 1, resp. § 6 ods. 2 VZN. Túto skutočnosť mal prvostupňový súd podporenú i vyjadrením mestskej časti R., z ktorého je nepochybné, že chodník nie je zahrnutý v údržbe, a preto na ňom nevykonáva letné a ani zimné čistenie. Žalobkyňa v priebehu konania zmenila svoju argumentáciu a poukázala na to, že i keď vlastník pozemku nie je uvedený na liste vlastníctva, parcela je identifikovateľná i keď bez vlastníka, a je uvedené, že sa jedná o sídliskovú zeleň. I keď na chodník nie je založený list vlastníctva, na katastrálnej mape vyznačený je a spadá teda pod zeleň a o takúto zeleň sa má starať v obvode dvoch metrov od domu správca. Preto mala žalobkyňa za to, že žalovaný mal v mieste pádu chodník čistiť. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na ustanovenie § 5 ods. 3 VZN, v zmysle ktorého je vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti povinný dodržiavať v čistote pás pozemku v šírke dvoch metrov priliehajúci k nehnuteľnosti. Mal za to, že tvrdenie žalobkyne o povinnosti správcu čistiť predmetný chodník neobstojí, pretože rozsah a obsah predmetu plnenia správy, dohodnutý zmluvou o správe v čl. III neobsahuje záväzok správcu čistiť okolie domu o šírke 2 metre. Pretože zmluvou o správe nebola povinnosť podľa § 5 ods. 3 VZN delegovaná na správcu, je nepochybné, že si túto povinnosť budú plniť vlastníci alebo užívatelia nehnuteľnosti. S poukazom na čl. III, bod 3.8 Zmluvy o správe, správca zabezpečí aj iné činnosti spojené s vlastníctvom nehnuteľností, ktoré objednávajú vlastníci bytov. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že si vlastníci u správcu čistenie okolia domu objednali. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu vo výške 14 857 Sk zaviazal žalovanú zaplatiť do troch dní na účet právneho zástupcu žalovaného.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 14. októbra 2009 sp.zn. 15 Co 180/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a v spojení s opravným uznesením z 2. februára 2010 žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 115,59 € do troch dní do rúk právneho zástupcu žalovaného. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa s tým, že s odkazom na § 219 ods. 2 O.s.p. navyše poukázal na ustanovenie § 5 ods. 1 VZN, v zmysle ktorého nehnuteľnosti nachádzajúce sa v území mestskej časti a jej okolia musia byť udržiavané tak, aby svojím stavom nenarúšali vzhľad a prostredie mestskej

časti a neohrozovali bezpečnosť občanov. Dohľad nad dodržiavaním tohto ustanovenia vykonáva mestská časť v súčinnosti s Okresným úradom. Ak sa v danom prípade nejdená o chodník prilahlý k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území, hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou v správe mestskej časti R., a tiež ak ide o zeleň, o ktorú sa má starať v obvode 2 metrov od domu správcu, a ak rozsah a obsah predmetu plnenia správy neobsahuje záväzok správcu čistiť okolie domu o šírke 2 metre, a táto povinnosť nebola podľa § 5 ods. 3 VZN delegovaná na správcu a v danom prípade ide o nehnuteľnosť, dohľad nad dodržiavaním čistoty a poriadku, ktorú vykonáva mestská časť v súčinnosti s Okresným úradom, nie je daná pasívna legitímácia žalovaného v predmetnom spore. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobkyni 688,07 € z titulu náhrady za bolesť a 1377,41 € z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a nahradiť žalobkyni trovy konania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dovolateľka vyslovila názor, že v danom prípade sú tu dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p., ako aj v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Dovolanie, okrem zopakovania podstatnej časti podaného odvolania a nesúhlasu so závermi prvostupňového rozhodnutia odôvodnila tým, že odvolací súd síce potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, avšak svoje rozhodnutie vyvodil z iného právneho dôvodu, ako prvostupňový súd, k čomu sa žalobkyňa ako účastníčka tohto konania nemala možnosť vyjadriť napriek tomu, že právny dôvod významný pre rozhodnutie odvolacieho súdu sa dovtedy v konaní neobjavil. Ide o konštaláciu a odvolávku na ustanovenie § 5 ods. 3 VZN Mestskej časti Ružinov, ako aj konštaláciu nedostatku prenesenia povinnosti na správcu v zmysle zmluvy. Týmto postupom odvolacieho súdu bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom (v tejto súvislosti dovolateľka poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2000 sp.zn. 5 Cdo 93/2000). Zároveň mala dovolateľka za to, že v danom prípade je naplnený aj dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a to, že konanie bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a zároveň odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď napriek skutočnosti, že skonštatoval povinnosti uvedené vo VZN, nesprávne posúdil záväznosť VZN na správcu bez nutnosti ďalšieho poverenia vlastníckmi v Zmluve o výkone správy. V závere dovolania obom súdom nižšieho stupňa vytkla nenáležité zistenie skutkového stavu, keď

nebol vypočutý svedok M. S. ako jediný očítý svedok priebehu zranenia žalobkyne, pričom o zamietnutí návrhu na vykonanie tohto dôkazu malo byť rozhodnuté uznesením.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmajúc najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodu, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovoláním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom sám prípustnosť dovolania nevyslovil, ani

nejde o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým tento vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľka v dovolaní namietala.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

K vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedenému tvrdeniu žalobkyne, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba uviesť, že ak by dovolací súd potvrdil zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa, pričom svoje rozhodnutie vyvodil z iného právneho dôvodu, ako súd prvého stupňa, k čomu sa žalobkyňa nemala možnosť vyjadriť napriek tomu, že právny dôvod významný pre rozhodnutie odvolacieho súdu sa dovtedy v konaní neobjavil, skutočne by odňal svojim postupom žalobkyňi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O takýto prípad však podľa názoru dovolacieho súdu v preskúmvanej veci nejde.

Ako totiž vyplýva z obsahu spisu, už súd prvého stupňa odôvodnil svoj zamietajúci rozsudok aj s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 3 Všeobecne záväzného nariadenia Mestskej

časti Bratislava – Ružinov č. 1/2003, čím reagoval na zmenu argumentácie žalobkyne v priebehu konania, ako je už uvedené v úvode odôvodnenia tohto rozhodnutia. Následne, v rámci dovolania (v bode III – pozn. dovolacieho súdu) žalobkyňa namietala nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa aj v súvislosti s ustanovením § 5 ods. 3 predmetného VZN v spojitosti s čl. III Zmluvy o výkone správy. Z uvedeného je tak zrejmé, že nešlo o (nový) právny dôvod významný pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa dovtedy v konaní neobjavil a ku ktorému by sa teda žalobkyňa nemala možnosť vyjadriť. Pokiaľ sa odvolací súd týmto odvolacím dôvodom zaoberal podrobnejšie v odôvodnení svojho rozsudku, umožňuje mu to § 219 ods. 2 O.s.p. v súvislosti so zdôraznením vecnej správnosti napadnutého prvostupňového rozsudku (z ktorého dôvodu došlo aj k jeho potvrdeniu), preto takýmto postupom odvolacieho súdu nebola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že iné procesné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotné tieto vady ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľkou namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Náhradu trov dovolacieho konania úspešnému žalovanému nepriznal, pretože si nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová